Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/phddRLitEur-J/22
Názov predmetu	ruská literatúra v kontexte európskej kultúry
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. PhDr. Andrea Grominová, PhD. (garant predmetu), prof. PhDr. Andrea Grominová, PhD. (prednášajúci), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (garant predmetu), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (hodnotiaci), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

– aktívna účasť na výučbe; – samoštúdium; – obhajoba referátu.

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: – získať vedomosti o súvislostiach medzi ruskou literatúrou a európskou kultúrou; – vytvoriť širší rámec pre chápanie vývojových tendencií v ruskej literatúre. 2. Zručnosti: – používať získané vedomosti pri komparatívnej práci; – spájať ruskú a európsku kultúru do spoločného vývinového prúdu. 3. Profesijné kompetencie: – prepájať rôzne druhy umenia a ich teoretické východiská s ruskou kultúrou a literatúrou; – vstúpiť do širšieho ako východoslovanského kultúrneho kontextu; – presnejšie chápať vývinové tendencie ruskej literatúry. 4. Prenositeľné kompetencie: – získať širší kultúrny pohľad na európsku kultúru a špeciálne literatúru; – chápať kultúrne súvislosti naprieč jazykovým prostredím; – uvedomiť si vzájomné prepojenie kultúrnych sfér a ich napojenie na sociálne a filozofické podložie; – vyhraňovať sa ako slavista európskeho formátu.

Stručná osnova predmetu

1. Rusko v európskom kultúrnom priestore. 2. Periodizácia ruskej literatúry od konca 17. storočia do našich dní. 3. Ruský klasicizmus a jeho európsky kontext. 4. Sentimentalizmus v Rusku a v Európe. 5. Napoleonské vojny a Rusko. 6. Európsky a ruský romantizmus. 7. Prechod k realizmu v európskom kontexte. 8. Inšpirácia ruským kritickým realizmom v európskom prostredí. 9. Slovanofilovia a západníci, boj dvoch protichodných koncepcií. 10. Dekadencia a moderna – prienik ruského a európskeho myslenia. 11. Avantgarda v Rusku a v Európe, vplyv emigrácie na udržiavanie kultúrnych kontaktov v 30.-70. rokoch 20. storočia. 12. Rusko a Európa na prelome 20. a 21. storočia ako kultúrni partneri.

Odporúčaná literatúra

Nasledujúci zoznam je iba orientačný. Konkrétne tituly budú pridávané podľa konkrétneho smerovania odborného záujmu konkrétneho študenta/konkrétnej študentky tak, aby vhodne dopĺňali zameranie jeho /jej dizertačnej práce. Černý, V.: Vývoj a zločiny panslavismu. Praha: Knihovna Václava Havla, 2011. Dohnal, J.: Moderna jako výraz hodnotové diverzifikace. In: Evropské areály a metodologie. Rusko, střední Evropa, Balkán, Skandinávie. Eds. Ivo Pospíšil, Josef Šaur. Masarykova univerzita Brno, 2011, s. 45-50. ISBN 978-80-

210-5434-9. Dohnal, J.: Proměny modelu světa v ruské próze na přelomu XIX. a XX. století. Brno 2012, 178 s. ISBN 978-80-210-5943-6, ISSN 1211-3034. Dohnal, J.: Ruská povídka [elektronický zdroj] : čítanka a cvičebnice interpretace literárního textu. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2016. [CD-ROM]. ISBN 978-80-263-1118-8 (online). Eliáš, A. et al.: Ruská literatúra 18. – 21. storočia. Bratislava: VEDA – Ústav svetovej literatúry SAV – FF UK, 2013. ISBN 978-80-224-1344-2. Grominová, A.: Slovo v poezii Ivana Ždanova. In: Russkoje slovo v mnogojazyčnom mire : materialy XIV Kongressa MAPRJAL. 1. vyd. Sankt Peterburg : MAPRJAL, 2019. ISBN 978-5-9906636-9-5, s. 1803-1808. Grominová, A.: Work with metarealism/neo-baroque poetic texts in the Russian as a foreign language classroom. In: Current issues of the Russian language teaching 14. Brno : Masarykova univerzita, 2020. (Sborník prací Pedagogické fakulty MU, Řada jazyková a literární č. 56; č. 276). ISBN 978-80-210-9781-0 (online). s. 201-208. Hennequin, E.: Spisovatelé ve Francii zdomácnělí. Praha: Josef Pelcl, 1896. Chalipov, V.: Postmodernizm v sisteme mirovoj kuľtury. Inostrannaja literatura, č. 1, 1994, s. 235–240. Kupko, V. – Kupková, I.: Slovník ruskej umeleckej kultúry 20. storočia. Prešov: Filozofická fakulta Prečovskej univerzity, 2014. Masaryk, T. G.: Rusko a Evropa. Praha: Ústav T. G. Masaryka, 1999. Moskovkina, G. V.: Russkij klassicizm. Moskva: Prosveščenie, 1986. Nykl, H.: Slavjanofilství a slavjanofilské paradigma. Příspěvek ke studiu ruské filozofie 19. století. Praha: Slovanský ústav AV ČR, 2015. Pospíšil, I.: K teorii ruské literatury a jejím souvislostem. Brno: MUNI, 2013. ISBN 9788021062160. Putna, M. C.: Rusko mimo Rusko. Dějiny a kultura ruské emigrace 1917–1991.1. díl. Brno: Petrov, 1993. Putna, M. C. – Zadražilová, M.: Rusko mimo Rusko. Dějiny a kultura ruské emigrace 1917–1991. 2. díl. Brno: Petrov, 1994. Smirnov, A. A.: Russkij klassicizm. Moskva: Vysšaja škola, 2007. Zadražil, L. a kol.: Východoevropská moderna a její evropský kontext. Praha: Karolinum, 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín